

NET WAT IK AL DACHT

Marten Toonder

Net wat ik al dacht

Alle verhalen van
Olivier B. Bommel
en Tom Poes

2018

DE BEZIGE BIJ
AMSTERDAM

Net wat ik al dacht kwam tot stand onder auspiciën van de Stichting Het Toonder Auteursrecht, in samenwerking met Uitgeverij De Bezige Bij en *NRC Handelsblad*. Deze uitgave maakt deel uit van de reeks *Alle verhalen van Olivier B. Bommel en Tom Poes*. Dit is deel 23 van in totaal 60 banden. Met deze uitgave krijgen de verhalen hun definitieve vorm. Alle illustraties zijn gedigitaliseerd en waar nodig gerestaureerd, en de teksten zijn gecorrigeerd op inconsequenties en taalfouten. De basis voor de teksten vormt de laatste Bezige Bij-uitgave waar Marten Toonder als auteur nog bij betrokken is geweest. De verhaalinleidingen zijn geschreven door Toonder-biograaf Wim Hazeu.

Copyright © 2018 Stichting Het Toonder Auteursrecht
Omslagontwerp Studio Jan de Boer
Omslagillustraties Wil Raymakers naar Marten Toonder
Vormgeving binnenwerk Adriaan de Jonge
Zetwerk Aard Bakker
Digitale bewerking Toonder Compagnie
Druk Zalsman, Zwolle
ISBN 978 90 234 5541 7
NUR 301

debezigebij.nl

Inhoud

7

Heer Bommel en de zwelbast

69

Heer Bommel gaat het overdoen

127

Heer Bommel en de argwaners

Heer Bommel en de zwelbast

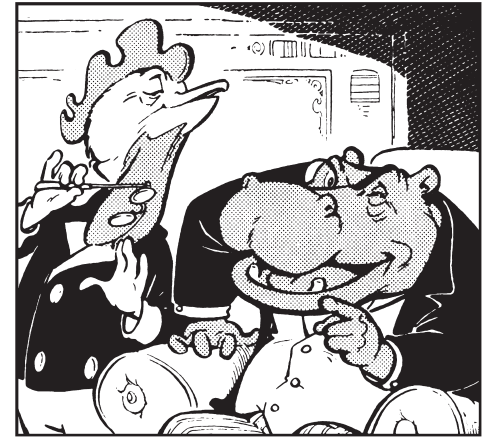
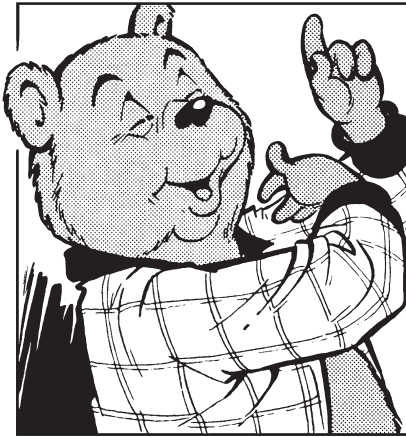
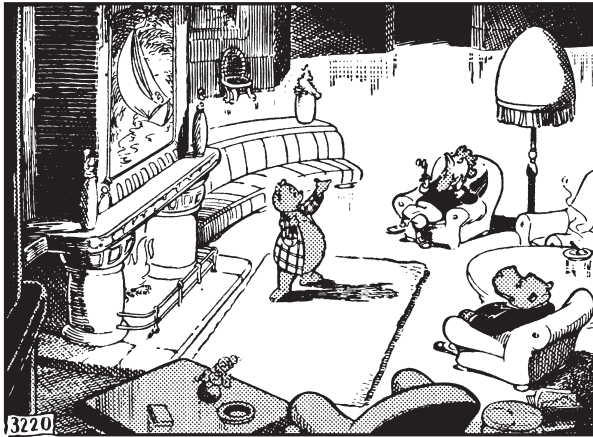
In de tweede helft van 1957 vestigt Jan Gerhard Toonder zich na zijn scheiding van Margje op Ibiza, gaan Marten en zijn vrouw Phiny een maand op vakantie en verschijnt er bij hoge uitzondering een zomermaand lang geen Bommelstrip in de krant. Het is een periode waarin volgens Jan Gerhard zijn broer zich bezinnen moet, temeer daar de stand van de sterren voor hem niet goed te noemen is. Na de zomer en de bezinning is het thema van het eerste stripverhaal *Heer Bommel en de zwelbast* de waarde van vriendschap.

Kan men in moeilijke omstandigheden niet beter een andere levensweg kiezen? Heer Bommel doet dat: zij aan zij met rover-draak Zwegl ontsnapt hij aan het burgerlijk bestaan als ‘stoofjesklant’, en aan zijn afhankelijkheid van Tom Poes. Feitelijk pleegt hij, voor korte tijd, verraad aan de vriendschap met zijn jonge vriend. Hij ontdekt dat hij een heer is en geen rover, en dat er altijd iets te zeggen is voor het leven van een heer. Om tot dit inzicht te komen heeft hij ook zijn tijdelijke vriend Zwegl in de steek moeten laten, waarna deze krimpt tot de dwerg Zweglje.

Dit verhaal vormde de basis van de door Rob Houwer geproduceerde tekenfilm uit 1983: *Als je begrijpt wat ik bedoel*.

Wim Hazeu, biograaf van Marten Toonder

Dit is het 77ste avontuur van heer Bommel en Tom Poes. De stroken hebben de nummers 3220-3278. Het verscheen voor het eerst in *NRC Handelsblad* van 8 oktober 1957 tot en met 14 december 1957. In 1962 verscheen het samen met *De zwarte zwadderneel* (reeks *De Toonders*) bij Uitgeverij Blitz te Laren. Bij De Bezige Bij werd dit verhaal eerder gepubliceerd in de bundel *Zaken zijn zaken* (1977 en 1991). Bij Uitgeverij Panda verscheen het in deel 16 van de reeks *Heer Bommel: volledige werken: de dagbladpublicaties* (1993).

Op een kille herfstdag, nog niet lang geleden, was heer Ollie naar de stad gegaan om een bezoek aan de Kleine Club te brengen. Daar stond hij nu, met zijn rug naar het knappende haardvuur, over het leven van een Bommel te praten.

‘Het is merkwaardig wat men als heer allemaal mee kan maken,’ sprak hij. ‘Soms, als ik eenzaam aan het venster zit te mijmeren, denk ik wel eens: Zou iedereen dat nu hebben? Dat meemaken, bedoel ik. Maar dan denk ik: Nee, daarvoor moet men een Bommel zijn, als u begrijpt wat ik bedoel.’

‘Ik begrijp het,’ mompelde de markies De Canteclaer verveeld. ‘Net wat ik altijd al gedacht heb.’

‘Nietwaar?’ hernam heer Ollie opgewekt. ‘En weet u wat nu het merkwaardigste is? Ik kan de dingen het best alléén opknappen. Wanneer ik niet gehinderd word door anderen ben ik op m’n best

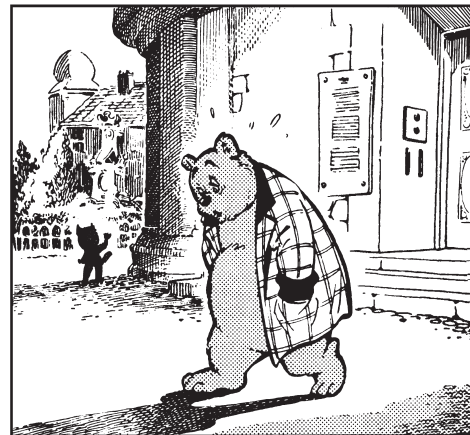
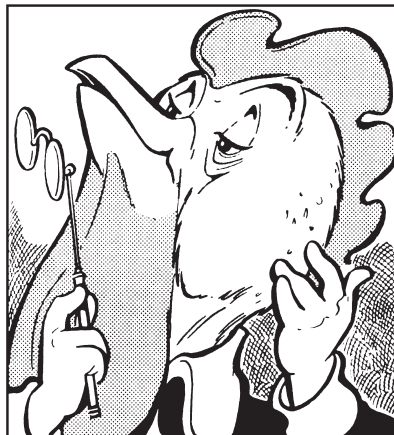
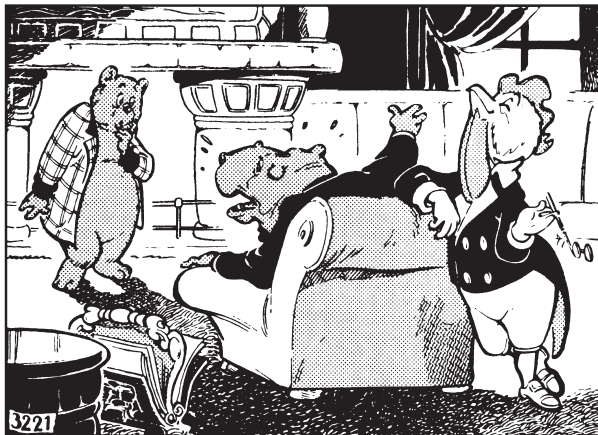
en dan is er eigenlijk niets dat ik niet klaren kan. Neem nu m’n jonge vriend Tom Poes bijvoorbeeld. Een aardige guit, vol slimme invallen en vlugge trekjes, maar toch moet ik zeggen dat zijn gedraaf en gedoe mij hindert in mijn ontplooiing. Hij remt mij héél dikwijls!’

‘Hm,’ zei burgemeester Dickerdack, ‘dat is nogal gortig, Bommel! Zonder Tom Poes zou je nu nergens meer zijn!’

‘Laat hem,’ prevelde de markies. ‘Zijn stemgeluid is goed voor de spijsvertering, amice!’

Heer Ollies goede stemming begon te dalen. Hij stond op het punt een koele terechtwijzing te geven, toen de burgemeester plotseling opveerde en een wijsvinger naar hem uitstak.

‘Ik wil wedden,’ sprak hij, ‘dat je niet alleen naar de Zwarte Bergen durft gaan, om een bezoek aan de zwelbasten te brengen!’

- 10 Heer Bommel zakte wat in.
‘Een bezoek brengen aan wát?’ vroeg hij onzeker.
‘Aan de zwelbasten,’ herhaalde de heer Dickerdack. ‘Dat zijn een soort draken, die in de Zwarte Bergen wonen. Ze worden groter als ze boos zijn en daarom kan niemand hen verslaan. Echte woestelingen!’
‘O,’ hernam heer Ollie, ‘heel interessant. Dat herinnert me aan mijn oom Zacharias. Dat was ook een rakker, hoor. Ik herinner me...’
‘Ik heb over die zwelbasten gelezen,’ sprak nu de markies. ‘Men heeft er eens het leger op afgestuurd, omdat hun geroof en geplunder alle perken te buiten ging.’
Heer Ollie wierp een schichtige blik op de edelman.
‘Mijn oom Zacharias was dol op vissen,’ zei hij. ‘Ik herinner me...’
‘Juist,’ riep de burgemeester uit. ‘Het leger ging erop af. En wat ge-

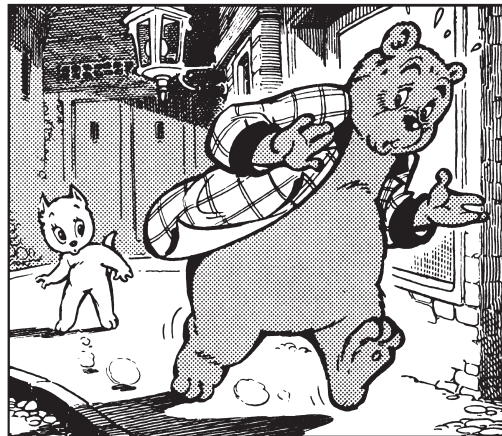
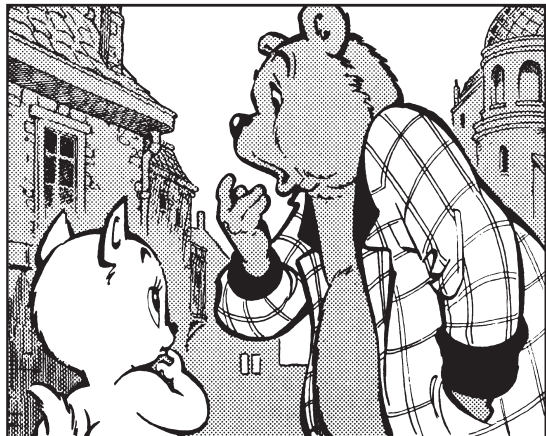
beurde er? Het werd weggeblazen door de zwelbasten – tot de laatste man!’

‘Mijn oom Zacharias...’ zei heer Bommel met matte stem, doch de markies viel hem in de rede.

‘Parbleu,’ sprak hij, ‘spaar me uw afmattende oom, amice. Ik tart u om een zwelbast te gaan vangen, helemaal alleen. Breng er eens een naar Rommeldam, als ge werkelijk zo’n held zijt. Dan zal ik u voordragen als erelid van deze club!’

‘Een aardig idee,’ beaamde de heer Dickerdack. ‘Maar als je het niet klaarspeelt, kun je beter als lid bedanken, Bommel.’

Heer Ollie begreep dat woorden hem niet meer konden redden. Hij nam afscheid en verliet bekommerd de Kleine Club.

Heer Bommel had nog niet ver gelopen, toen hij Tom Poes tegenkwam. Nu was het reeds op grote afstand te zien dat heer Ollie zorgen had, en het was dan ook geen wonder dat Tom Poes hem naar de oorzaak daarvan vroeg.

‘Men heeft mij aangeboden om erelid van de Kleine Club te worden,’ verklaarde heer Bommel lusteloos.

‘Maar dat is toch leuk?’ riep Tom Poes uit. ‘Een reuze-er, vind ik.’

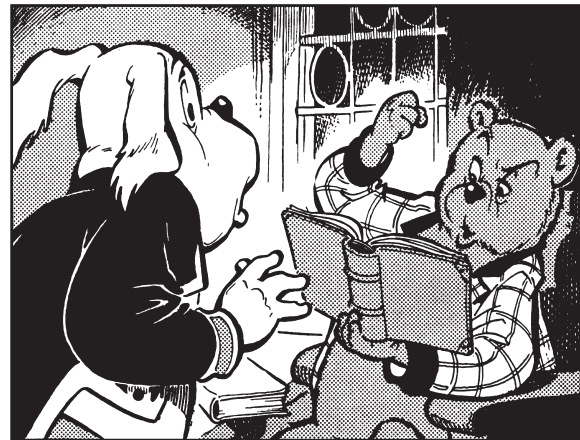
‘Ja, och, dat wel,’ hernam heer Ollie. ‘Maar nu moet ik eerst even naar de Zwarte Bergen om een zwelbast te gaan vangen; je weet wel. Het zijn nogal woeste rovers, heb ik gehoord.’

‘Daar heb ik wel eens iets over gelezen,’ zei Tom Poes. ‘Hm, een gevaarlijk werk! Het vangen van zo iemand kunt u beter aan de politie overlaten.’

‘Och,’ prevelde heer Bommel, ‘de politie en het leger zijn al weggeblazen; tot de laatste man. Om een zwelbast te vangen heeft men een heer zonder vrees of blaam nodig. Hm. Als het me lukt word ik erelid en als het me niet lukt... hm, nu ja, dan kan ik beter bedanken als lid.’

‘In ieder geval is er geen keus,’ zei Tom Poes. ‘Wanneer vertrekken we, heer Ollie?’

‘We?’ herhaalde heer Bommel. Hij keek zijn jonge vriend treurig aan en besloot toonloos: ‘Ik... eh... ik ga alleen. Ik bedoel, ik moet het alleen doen. Vaarwel, Tom Poes. Als ik soms niet terug mocht komen, is mijn geruite jas voor jou, als je begrijpt wat ik bedoel.’ Met deze woorden schuifelde hij weg, Tom Poes verbluft achterlatend.

- 12 Die avond zat heer Ollie bij het haardvuur in het Wetenschappelijk Handboek te lezen. Buiten blies een kille herfstwind de bladeren van de bomen en floot droefgeestig in de schoorsteen, zodat de vlammetjes hoog opflakkerden. Maar heer Bommel had daar geen oog voor. Met matte blikken staarde hij naar de afbeelding van een zwelbast en mompelend las hij de begeleidende tekst.

‘Schort er iets aan, met uw welnemen?’ vroeg de bediende Joost, die de thee binnenbracht.

‘Ik moet een zwelbast vangen,’ legde heer Ollie bekommerd uit. ‘Familie van de blaasdraken, die groeien als ze kwaad zijn. Woeste rovers; ze kennen wet noch geloof.’

‘Dat klinkt niet zo prettig,’ zei de trouwe knecht bezorgd. ‘Het is toch niets voor iemand van onze stand om zich met dergelijke ongere figuren in te laten, als ik me zo mag uitdrukken.’

‘En waarom niet?’ vroeg heer Ollie, plotseling driftig. ‘Wij Bommels staan voor niets, dat is bekend. En ik moet zeggen dat hun roverslied mij wel aanstaat.’

‘Roverslied?’ herhaalde Joost verblekend.

‘Hier in dit boek staat het lied dat ze zingen als ze gaan plunderen,’ zei heer Bommel. ‘Luister:

“De maan schijnt vol, de wind huilt hol

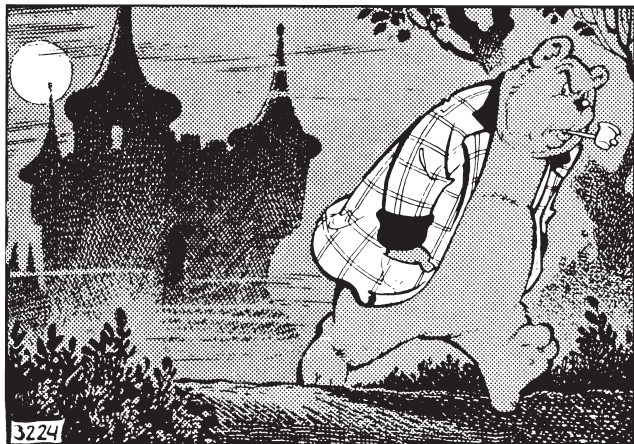
In de drakenkloof: Roof! Roof! Roof!

De burger vlucht en rilt, als een zwelbast hong’rig gilt:

Weg met de kachel en de stoof. Roof! Roof! Roof!”

De brave knecht deinsde ontsteld terug.

‘Maar heer Olivier,’ stamelde hij, ‘dit lied is héél afkeurenswaardig, als u mij toestaat. Daar kunt u toch niet alléén heen gaan? Het is veel te gevaarlijk!’

Heer Bommel liep mokkend het huis uit. De maan wierp grillige schaduwen op zijn pad en de boomtakken zwiepten in de herfstwind, zodat de bladeren vreemd ritselden. Maar heer Ollie merkte dat niet.

‘Ik kom tot niets,’ prevelde hij. ‘Tedereen wil mij tegenhouden als ik grote daden wil doen. Niemand gelooft dat ik het kan en daarom kom ik tot niets, als iemand begrijpt wat ik bedoel. Ach, als men eens wist wat er allemaal in mij leeft en bruist, zou men staan te kijken! Maar ik ben omgeven door allerlei kleine figuren die niet van mijn groot formaat houden!’

Zo mompelende had hij de rand van het woud bereikt. Somber wierp hij een blik op het landschap en toen hij vlak bij zich een boom-

stronk ontwaarde, nam hij met een zucht plaats. Om hem heen floot de wind en deinden de bomen, zodat zich een eigenaardig gevoel van de eenzame heer meester maakte.

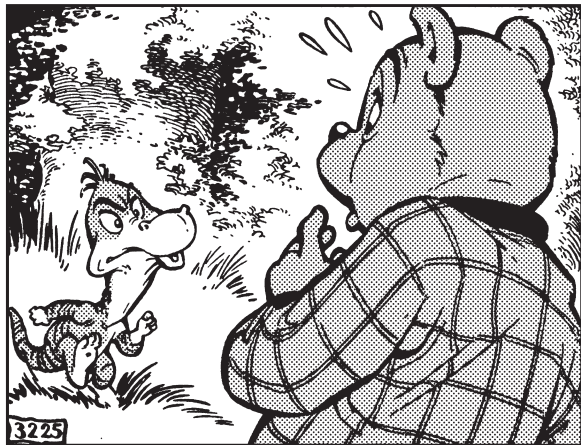
‘De maan schijnt vol,’ mompelde hij binnensmonds. ‘De wind huilt hol... Een droevig vers, dat mij als dichter koude rillingen bezorgt. Hoe was het ook weer verder?’

Hij dacht even na. Toen kuchte hij en zong met beverige stem:

‘De maan schijnt vol, de wind huilt hol

In de drakenkloof: Roof! Roof! R...’

Hij zweeg ontsteld, want in de struiken naast hem ritselde het plotseling en een basstem loeide: ‘Roof!’

14 Heer Bommel keek verstijfd van schrik naar de struiken waaruit zo plotseling de roofkreet der zwelbasten geklonken had.

De bladeren ritselden, de takken kraakten en toen trad er een vreemde figuur in het maanlicht. De oplettende lezertjes zullen er, net als heer Ollie, zeker een zwelbast in herkennen. Maar het was een hele geruststelling voor de eenzame heer dat het wezen zo klein was.

‘Lieve deugd, is me dat schrikken!’ sprak hij opklarend. ‘Ik dacht toch werkelijk even dat er een volwassen draak achter me stond! Maar het is maar een jonkje, zie ik.’

‘Niks jonkje!’ gromde de ander met zware stem. ‘Ik ben Zwelg de Zwelbast, een woeste rover onder de maan! Maar helaas! Wij zwelbasten krimpen als we de smoor in hebben.’

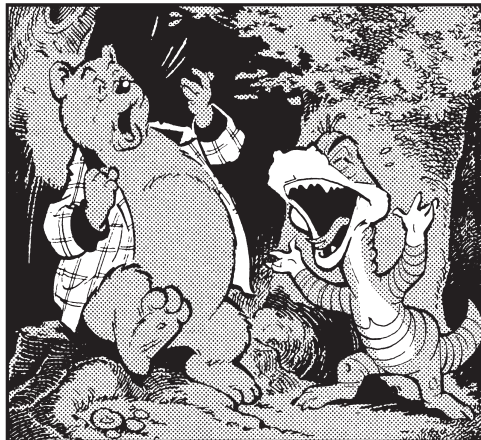
‘De smoor in?’ herhaalde heer Bommel. ‘Bedoelt u dat u kleiner wordt, als u eh... als u bedroefd bent, als u begrijpt wat ik bedoel?’

De rover keek hem peinzend aan en knikte langzaam.

‘Maar waarom?’ hield heer Ollie aan. Het vreemde wezen zag er zo ontredder uit dat hij medelijden met hem had.

‘Ik ben verdwaald,’ legde de zwelbast aarzelend uit. ‘En nu ben ik hier alleen in een mufte omgeving, tussen burgers en huisjes in. Daar kunnen wij, woeste rovers, niet tegen. In deze streken wordt men vanzelf klein.’ Hij zuchtte.

‘Wat een buurt!’ hernam hij na een poosje. ‘Hoe kan men hier leven? Het lied dat je daarnet zong, was de eerste goeie klank die ik in lange tijd gehoord heb.’

De zwelbast zuchtte opnieuw.

‘Ach ja, versjes uit de kinderjaren,’ mompelde hij. ‘Hier in de om-
trek hoor je niets dan lawaaidozen en geknal van burgers op wielen.’

‘U bedoelt radio’s en bromfietsen,’ zei heer Ollie vol begrip. ‘Ja, het
valt niet mee.’

‘Het is meer dan een rover verdragen kan,’ hernam de ander. ‘Men
wordt er klein van. Hoe houdt jij het hier uit?’

‘Ik ben een heer,’ legde heer Bommel uit. ‘En daardoor ben ik eraan
gewend om niet begrepen te worden. Maar het is hard.’

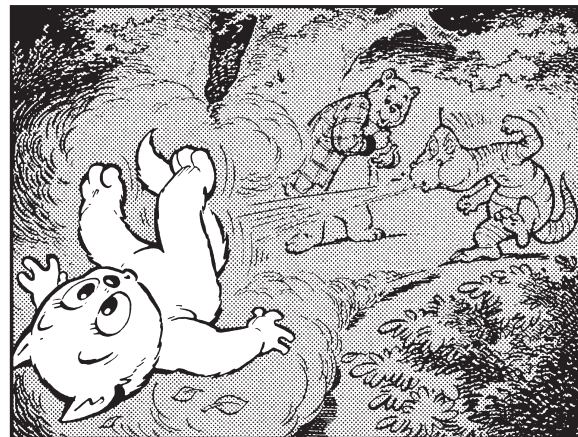
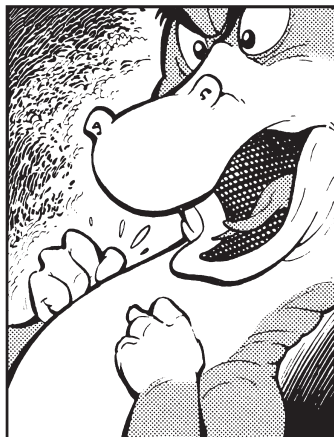
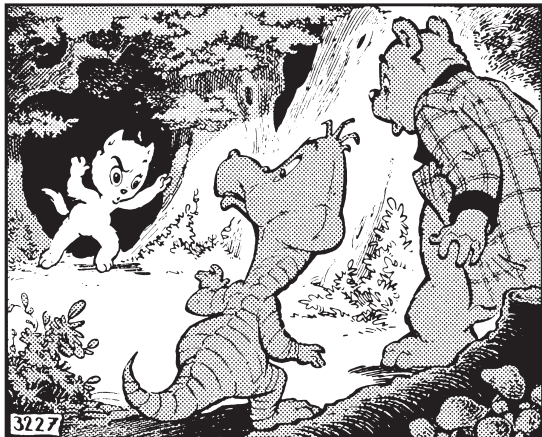
‘Laten we dat lied nog eens zingen,’ stelde de rover voor. ‘Dat helpt.’
Hij haalde diep adem en begon met een zware bas: ‘De maan schijnt
vol...’

‘De wind huilt hol,’ viel heer Ollie in en daarop zongen zij eenstem-
mig het lied ten einde.

Het viel op dat de zwelbast snel in omvang toenam en toen de laat-
ste tonen van ‘Roof!’ door het lommer schalden, had zijn stem zo’n
volume dat de bladeren vielen.

Tom Poes passeerde toevallig op zijn avondwandeling over de hei-
de en hij hield ontdaan de pas in.

‘Er zitten rovers in het bos!’ mompelde hij. ‘Dat is niet pluis! Ik ga
eens kijken wat er aan de hand is.’

16 Hij sloop voorzichtig tussen de bomen door, in de richting van de stemmen, die nu aan het tweede couplet van het roverslied begonnen waren. En toen zag hij tot zijn grote verbazing heer Bommel, samen met een ongure vreemdeling, onder de eiken staan zingen.

‘Heer Ollie!’ riep hij naar voren springend. ‘Dat is een zwelbast! Een rover uit de Zwarte Bergen! Kom gauw mee; u bent in gevaar!’

Heer Bommel verslikte zich, zodat zijn stem uitschoot, en keerde zich verrast om.

‘Tom Poes!’ riep hij uit. ‘W-wat doe jij hier?’ Hij trok zijn jas recht en langzaam begon hij te bewolken.

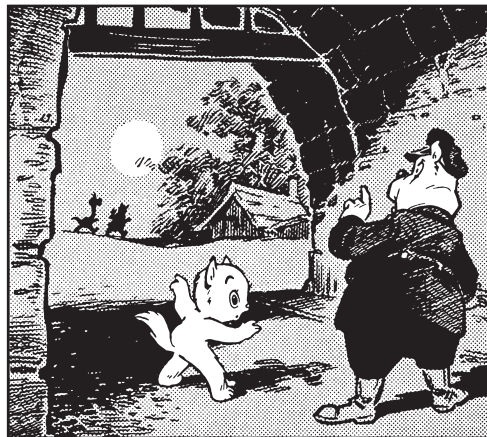
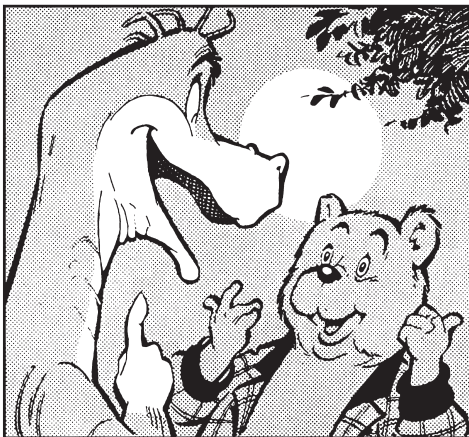
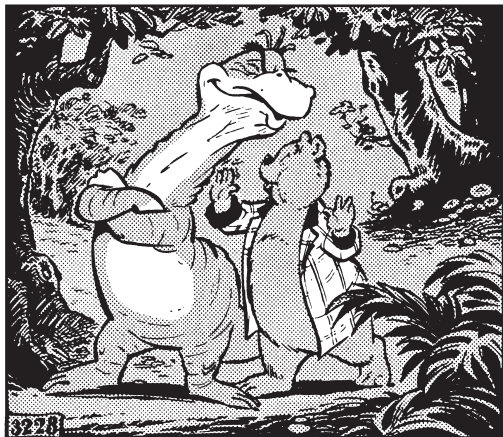
‘Loop je me soms na?’ hernam hij. ‘Ben je me soms aan het bespieden, jonge vriend? Kan ik dan nooit eens vrij en ongeremd mijn eigen leven leven?’

‘Wie is dat ventje?’ vroeg de zwelbast. Hij had nu ook zijn lied beëindigd en keek dreigend op Tom Poes neer. ‘Een burgermanneke, zo te zien,’ gromde hij. ‘Heeft bovendien niets bij zich om te roven. Een echte armoedzaaier. Zit hij je dwars, makker?’

‘Hij remt me in mijn ontplooiing,’ zei heer Ollie klagend. ‘Altijd loopt hij me op gevaren te wijzen en hij probeert me steeds tegen te houden als ik grote daden wil verrichten.’

‘Een stoofjesgast,’ zei de rover begrijpend. ‘Weg met hem! Ik begin me nu juist weer lekker te voelen.’

Na deze woorden haalde hij zó diep adem dat hij als een ballon opzwol en daarna blies hij Tom Poes met een geweldige luchtstoot het woud uit.

‘Dat was knap werk, heer Zwelg,’ zei heer Ollie goedkeurend. ‘Hij is een goede vriend, maar zijn bemoeizucht is soms méér dan ik verdragen kan. En dan die eeuwige zorgen en zwarigheden! Het is goed dat hij eens een lesje heeft gehad!’

‘Geen dank,’ sprak de rover verlegen. ‘Wij van het ruige leven doen elkander graag een lol. En nu moet je me de weg naar de Zwarte Bergen maar eens wijzen. Ik verlang naar de ravijnen waar de wind doorheen giert en waar men lekker uit kan bolderen, als de pet ernaar staat.’

Toen viel hem op dat heer Ollies gelaat betrok.

‘Of heb je soms een beter plan?’ vroeg hij.

‘Tja,’ zei heer Bommel aarzelend, ‘dat is te zeggen... Ik bedoel, ik moet je eigenlijk eerst even naar Rommeldam brengen voor die af-

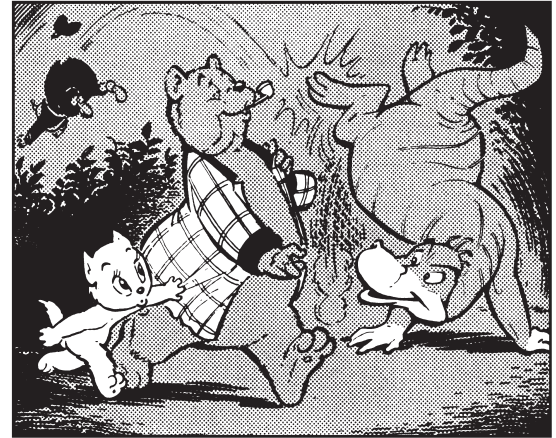
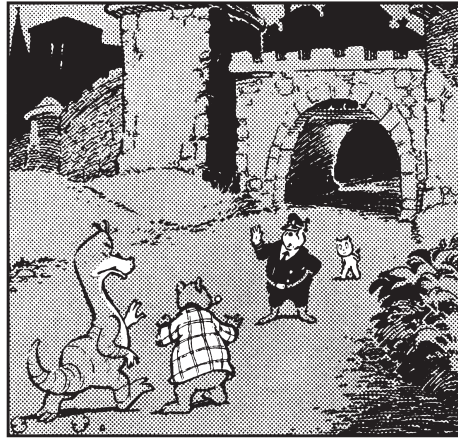
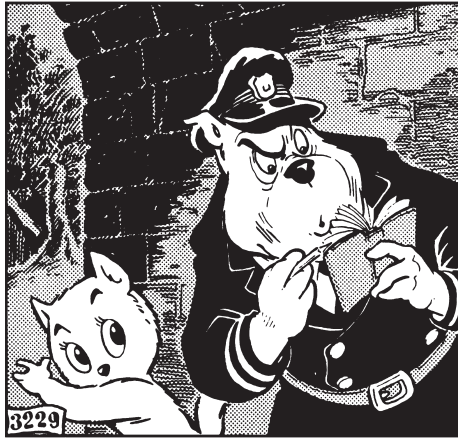
spraak met de markies en de burgemeester, als je begrijpt wat ik bedoel...’

‘Geen idee,’ gromde de ander. ‘Maar als we samen gaan, lijkt het me wel een plan met mogelijkheden. Met z’n tweeën is daar in die steenwoestijn misschien wel pret te maken. Komaan, makker, wijs de weg, de maan staat naar roof!’

Hij zette het roverslied in en stampte naast heer Ollie stadwaarts.

‘Kijk, daar komen ze!’ zei Tom Poes, die met commissaris Bulle Bas bij de stadspoort stond. Toen hij zo ruw was weggeblazen, had hij begrepen dat heer Bommel in groot gevaar verkeerde – en daarom was hij hulp gaan halen.

‘Doe iets, commissaris!’ drong hij aan. ‘Vlug, voordat het te laat is.’

18 De politiechef wierp een zorgelijke blik op het tweetal, dat luid zingend door de nacht naderde.

‘M-maar, dat is een zwelbast!’ mompelde hij verblekend. ‘Bommel met een bergrover! Dat is te zeggen...’

Zenuwachtig trok hij een boekje uit zijn zak waarin iedereen was opgeschreven die voor de een of andere misdaad gezocht werd, en hij begon te bladeren. Zodoende stiet hij al gauw op een hele reeks foto’s van zwelbasten die beschuldigd waren van roof en die dus aangehouden moesten worden.

‘Een moeilijke zaak!’ prevelde hij nerveus. ‘Al die schurken lijken op elkaar.’

Voorzichtig begaf hij zich naar het midden van de weg en stak een hand omhoog.

‘Halt!’ riep hij. ‘In naam der wet! Hoe is je naam?’

‘Mijn naam is Bommel,’ zei heer Ollie. ‘En dat is mijn vriend Zwelg.’

‘Wat wil die figuur met dat petje?’ vroeg de rover grommend. ‘Is dat ook een uitslover, makker?’

‘Och,’ zei heer Bommel, ‘soms wel. Maar hij kan het niet helpen. Hij is een politieambtenaar.’

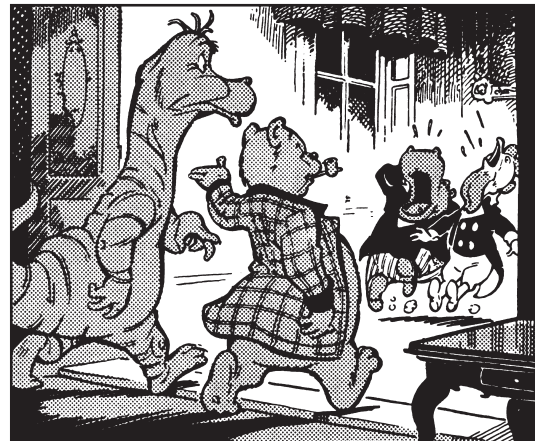
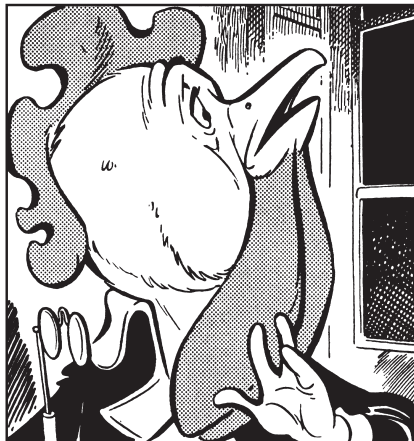
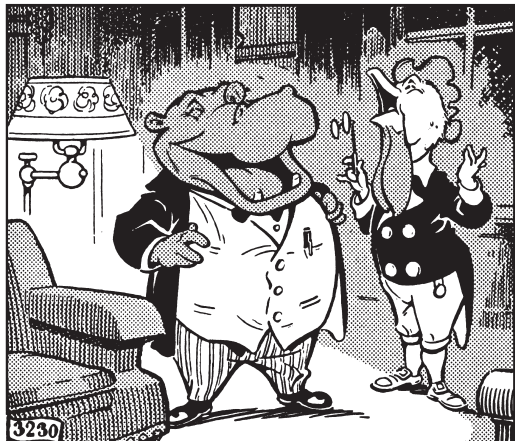
Commissaris Bulle Bas had intussen snel de namen doorgelopen – en nu stiet hij een gemaakt lachje uit.

‘Zwelg!’ sprak hij. ‘Juist. Gezocht voor roof en plundering, in gezelschap van meerdere, niet herkende lieden. Aanhouding en voorgeleiding gevraagd. Mooi! Je bent mijn arrestant. Volg me, Zwelg!’

De aangesprokene gehoorzaamde echter niet. Met een losse beweging veegde hij de ambtenaar opzij en sloot zich bij heer Ollie aan.

‘Eigen schuld!’ zei die. ‘Ik sta voor deze heer in, commissaris. Kom, we gaan weer eens verder.’

‘Heer Ollie!’ zei Tom Poes gejaagd. ‘Pas toch op! Laat u niet in met zo’n zwelbast!’

Het was die avond rustig in de Kleine Club. Buiten kropen de herfst-nevens door de duistere stad, maar hier knetterde het haardvuurtje geruststellend. Burgemeester Dickerdack hield daarvan. Hij keek peinzend in de vlammen en glimlachte voor zich heen.

‘Die Bommel!’ prevelde hij.

‘Pardon?’ vroeg de markies, opschrikkend uit diepe gedachten.

‘Die Bommel!’ herhaalde de burgemeester. ‘Dat is me een druif, hoor. Ik sta er altijd weer van te kijken. Maar hij is wel vermakelijk.’

‘Dat kan ik niet vinden,’ zei de edelman. ‘Hij is door en door on-amusant, amice. En zijn ophakkerij stuit me tegen de borst. Parbleu, deze figuur kent zijn plaats niet! Hij verstoort de sfeer in de club.’

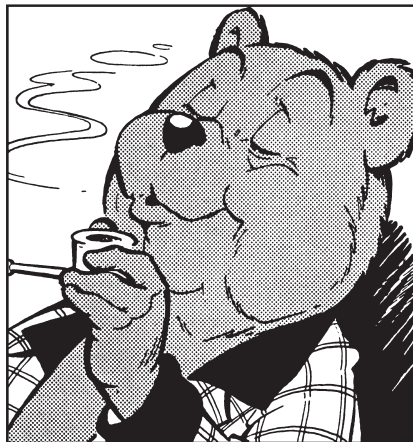
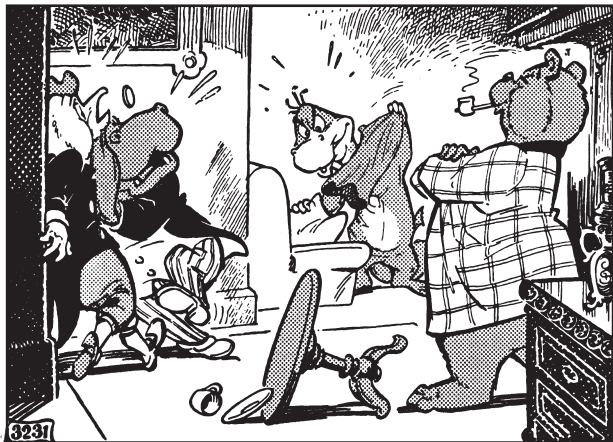
‘Geen nood,’ sprak de magistraat monter. ‘We hadden hem van-middag lekker beet. Als hij er niet in slaagt een zwelbast te vangen, gaat hij eruit!’

‘Ja, dat was aardig vanmiddag,’ gaf de markies toe. ‘De pocher was gevangen in zijn eigen snoeverij. Een vermakelijk idee om hem op de roverjacht te zenden. Het zal een mooi moment zijn, wanneer hij met lege handen terugkeert. Haha!’

Op dat moment klonk er buiten een snerpend gefluit, zodat het beschaafde lachje van de edelman verloren ging.

‘Wat is dat?’ vroeg hij verblekend.

‘Een politiefluit,’ bromde de burgemeester. Hij liep naar het venster om een blik naar buiten te werpen, doch zover kwam het niet. De deur zwaaide open en daar stond heer Bommel in de opening. Hij was echter niet alleen.

20 Een kort ogenblik heerste er een diepe stilte. De burgemeester en de markies staarden met holle ogen naar Zwelg de Zwelbast. Toen rezen ze als één man overeind en sprongen snel in een hoek, waar ze steun zoekend op elkander drongen.

‘Parbleu,’ stamelde de edelman en de heer Dickerdack riep met overslaande stem: ‘Ga w-weg, Bommel! Ga w-weg!’

Heer Ollie echter stapte glimlachend naar voren en maakte een weids gebaar.

‘Hier is hij dan!’ sprak hij. ‘U ziet dat een Bommel niet bij de pakken neerzit. Zoek een zwelbast, zegt men, en hupla! daar is hij!’

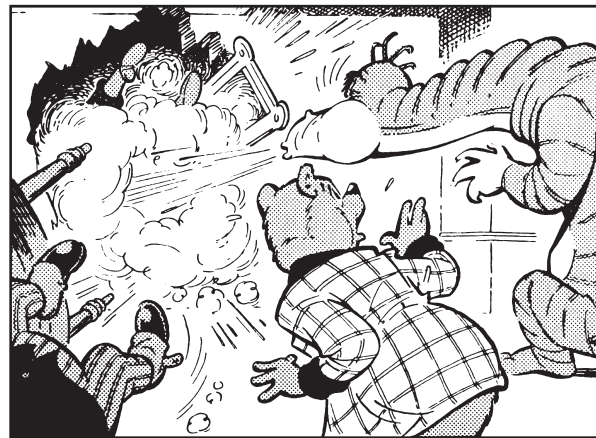
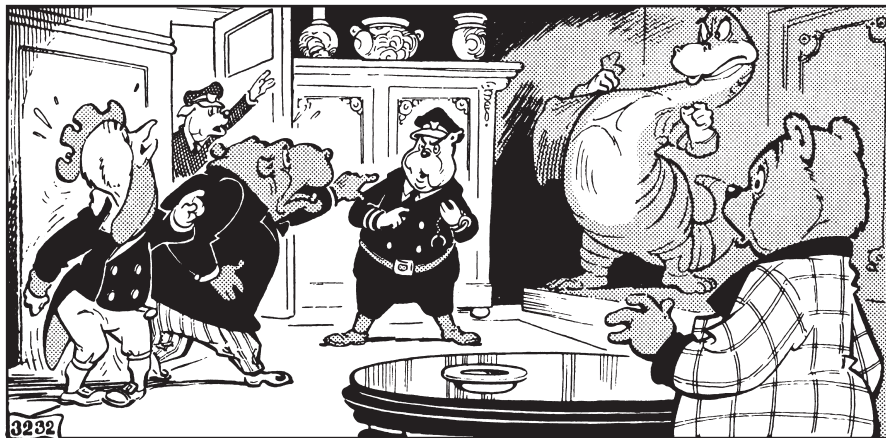
De markies haalde diep adem en keek met verwrongen gelaat naar Zwelg, die op de achtergrond bezig was met het opentornen van een kussen.

‘Fi donc,’ prevelde hij, ‘wijs uw vriend de deur... eh... amice. Hij is... uh... hij is hier niet geïntroduceerd. D-deze sociëteit is besloten.’

‘Wacht even!’ zei heer Ollie verontwaardigd. ‘U hebt zelf gezegd: “Brenge eens zo’n woeste rover hier!” Dat zei u zelf, als u begrijpt wat ik bedoel!’

Na deze woorden viel er een gedrukt zwijgen, waarvan de zwelbast zich echter niets aantrok. Hij had het kussenvertrek losgemaakt en gebruikte dat als bergplaats voor een antiek klokstel en andere kostbaarheden die hij in de lokaliteit aantrof.

Nu werden er echter zware voetstappen op de gang gehoord. Het waren commissaris Bulle Bas en zijn wakkere agenten, die het spoor van de bergrover gevolgd waren en hem kwamen arresteren.

De burgemeester leefde weer op. Diep ademhalend trad hij uit zijn hoek en riep met schrille stem: 'Arresteer die afschuwelijke figuur! Hij is een monster! Pak hem! Gauw! Voordat hij iets vreselijks doet!'

'Daar kom ik voor, burgemeester!' zei de commissaris, een stel handboeien trekkend. 'Dat is Zwelg de Zwelbast, en hij staat in het opsporingsboekje. Een woeste rover, dat is hij!'

'Horrible,' prevelde de markies, met bleke lippen. 'Maak voort, amice! En arresteer deze Bommel ook; hij is vast een medeplichtige!'

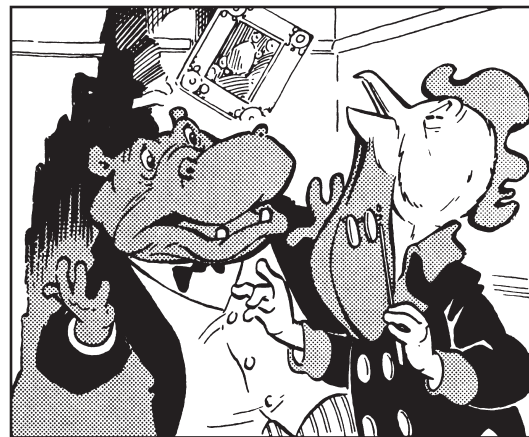
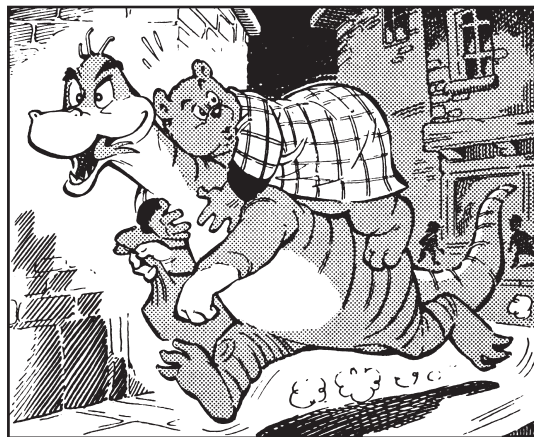
'Nee maar!' riep heer Ollie. Hij bleef een ogenblik sprakeloos, doch toen barstte hij uit: 'Dat is het toppunt! Vanmiddag zei u dat ik erelid zou worden als ik hier een zwelbast bracht! En als ik dan met grote moed en levensgevaar mijn opdracht uitvoer, gaat men mij arreste-

ren! Zoiets had ik als heer niet voor mogelijk gehouden. In mijn hele loopbaan is mij dit nog niet overkomen. Ik ben blij dat mijn goede vader dit niet hoeft meemaken. Ik... ikkik...'

Hij zweeg, overmand door zijn ontroering. Doch nu trad de zwelbast naar voren.

'Ik ben hier klaar, makker,' zei hij, op zijn gevuld kussenovertrek wijzend. 'Je hebt deze kacheltjesklanten mooi aan de praat gehouden, maar nu gaan we weer eens verder.'

Na deze woorden zoog hij zich vol lucht, zodat hij tot dubbele grootte opzwol. En vervolgens blies hij met zo'n kracht tegen de muur dat die gedeeltelijk instortte en de toesnellende ambtenaren werden weggevaagd.

22 Toen de stofwolken enigszins waren weggetrokken, kon men heer Bommel en Zwelg de Zwelbast naar buiten zien treden.

‘Wat gaan we doen?’ vroeg de rover. ‘Zullen we hier blijven? De maan staat naar brand en plundering; het zou me zinnen om de mufte koffiedrinkerij omver te gooien. Zullen we het doen? Dan kunnen we lol hebben.’

Maar heer Ollie had daar niet zoveel zin in. Hij vond de Kleine Club toch te dierbaar voor zo’n ruwe behandeling en bovendien maakte het aanzwellende stemmenrumoer hem bezorgd.

‘We moeten maken dat we weggomen,’ zei hij zenuwachtig. ‘Direct zit de hele politiemacht achter je... eh... achter ons aan. Daar kun je niet tegenop, al ben je nog zo sterk en woest.’

De ander zag het redelijke hiervan in.

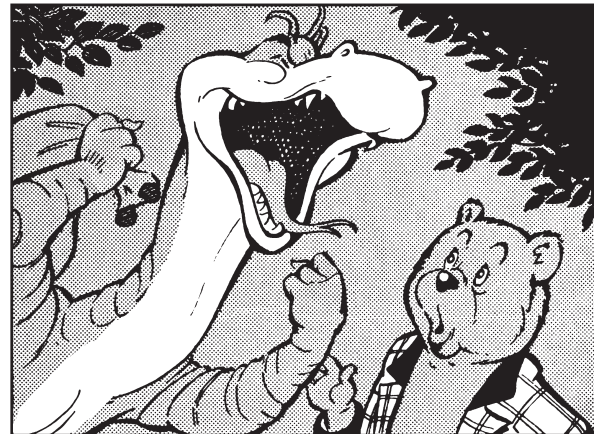
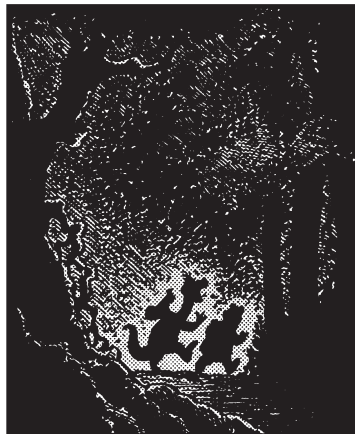
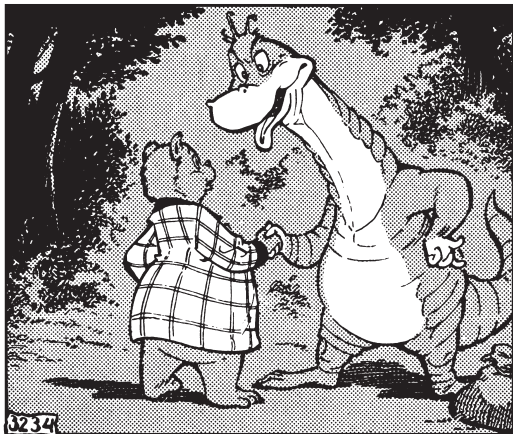
‘Dan gauw maar,’ zei hij. ‘Deze steenwoestijn stinkt trouwens naar benzinedampen en ik ga net zo graag terug.’

Al sprekende hees hij heer Ollie met een vlugge beweging op de rug, vatte de kussensloop met de buit stevig beet en snelde voort.

Nu dromden ook de politiebeambten het gebouw uit, om, blazend op fluitjes, de achtervolging te gaan inzetten.

‘Wat nu?’ vroeg burgemeester Dickerdack, die samen met de markies in het verwoeste interieur achterbleef. ‘Bommel heeft de opdracht om hier een zwelbast te halen vervuld. Nu moet hij toch volgens de afspraak erelid worden!’

‘Toch niet,’ zei de markies. ‘Deze Bommel heeft niet de zwelbast, maar de zwelbast heeft deze Bommel hier gebracht. Dat is een fijn onderscheid, amice!’

Aan de rand van het woud zette de rover heer Ollie neer.

‘Hier is het beter,’ zei hij, diep ademhalend. ‘Rottende bladeren en moerasniveaus. Dat ruikt prettiger dan die dampen.’

‘Ja,’ zei heer Bommel, ‘in de stad is het niets gedaan. Allemaal verraad en bedrog. Ik ben héél slecht en onrechtvaardig behandeld en ik wil die lieden nooit weer zien. Jij bent de enige vriend die ik heb.’ Hij pinkte een traan weg en schudde de ander de hand.

‘Nou, nou,’ mompelde Zwelg verlegen. ‘Niks bijzonders, hoor. Kom, laten we een hol op gaan zoeken. Ik voel ervoor om hier een beetje te blijven. De streek is geschikt voor een vrij en ongebonden leven.’

‘O ja,’ zei heer Ollie wat aarzelend. ‘Een hol zoeken, hè? Dat lijkt

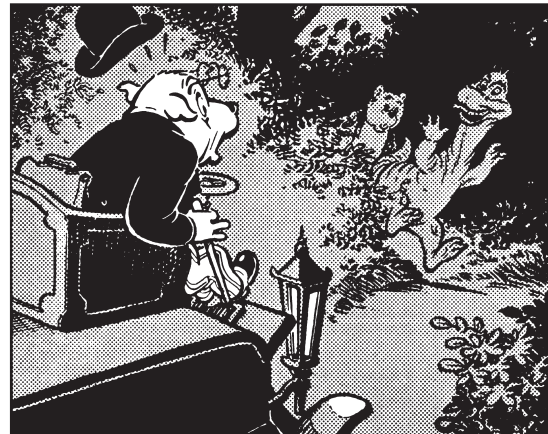
me wel leuk. Maar is het niet te fris in dit jaargetijde? Ik bedoel: hoe krijgen we eten in zo’n hol? En het lijkt me dat er weinig gerief is voor een heer van mijn stand, als je begrijpt wat ik bedoel.’

‘Oho!’ riep de zwelbast uit. ‘Je kunt krijgen wat je hebben wilt, makker! De wereld is vol gerief, zoals je dat noemt.’

‘Hoe dan?’ hield heer Ollie aan.

‘Roof en plundering!’ riep Zwelg. Hij trok heer Bommel mee in het bos en zette uit volle borst zijn lied in. Maar heer Ollie kon zo snel niet meekomen.

‘Zo heb ik het niet bedoeld,’ sprak hij bekommerd tot zichzelf. ‘Dit zou mijn goede vader nooit hebben goedgekeurd!’

24 Geleid door deze overweging hield hij zijn metgezel staande.

‘Wacht eens even,’ zei hij aarzelend. ‘Zei je dat wij door roef aan de kost moeten komen? Dat gaat toch niet?’

‘Oho! Dat zal je meevallen!’ riep de zwelbast uit. ‘Weg met de kachel en de stoof. Roof! Roof! Roof! Je weet wel. Dat is een mooi ongebonden leven, jongen! Het zal je bevallen; let maar eens op. Maar wees stil, daar komt wat aan!’

Hij wees tussen de bomen door op een paar naderende lichten die in de verte zichtbaar waren. Het was de ambtenaar eerste klasse Dorknoper, die na een welbestede dag huiswaarts keerde. Zijn voertuigje hobbelde voort over de duistere bosweg, waar de maan vreemde lichtplekjes op wierp. Maar de wakkere beambte had daar geen oog voor. In de eerste plaats zag hij slechts het licht van zijn koplampen,

zoals dat past voor een automobilist. En in de tweede plaats was hij te zeer verdiept in het gerinkel dat uit het inwendige van de wagen opsteeg.

‘Een aardig geluid, dat belastinggeld,’ prevelde hij tevreden. ‘Ach ja, ook ons beroep heeft poëzie; als men het maar zien wil. Het is een zwaar, doch mooi ambt – en zo nuttig!’

Hij remde voorzichtig, want voor hem bewogen de struiken op een eigenaardige wijze en toen trad er plotseling een gedaante op de weg die zich in het licht van zijn lampen opstelde.

‘Hé! Zeker een verkeerscontrole,’ mompelde de heer Dorknoper. Hij bracht zijn voertuig geheel tot stilstand, doch nu viel het hem op dat de vreemdeling in het geheel niet op een politiebeambte leek. En ook herkende hij plotseling heer Bommel.